

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Vergi Devletin Vatandaşından aldığı para değil, Vatandaşın Devlete emanet ettiği kaynaktır.

Adil bir vergi sistemi ise az kazananın az, çok kazananın çok almayı gerektirir.

Ancak Türkiye'de yıllardır uygulanan vergi politikalarının en temel sorunlarından biri, gelire ve servete dayalı doğrudan vergiler yerine tüketim üzerinden alınan vergilerin Vatandaşın hayatındaki ağırlığıdır.

Milyonlarca insan daha maaşı eline geçmeden gelir vergisi ödemekte; markete gittiğinde KDV, aracına yakıt aldığı anda ÖTV ve KDV, telefon kullandığında çeşitli vergiler ödemeye devam etmektedir.

Zenginle yoksul aynı ürünü aldığı anda aynı dolaylı vergiyi öder.

Ancak aynı verginin aile bütçesine etkisi aynı değildir.

İktidar yıllardır vergi sisteminde yapısal adalet reformu gerçekleştirmek yerine bütçenin gelir ihtiyacını tüketim üzerinden karşılamayı tercih etmiştir.

Vatandaşın maaşı enflasyon karşısında erirken vergi yükünün ağırlaşması Sosyal Devlet anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Daha vahimi; ücretlinin vergisi kaynağında ve kuruşu kuruşuna tahsil edilirken bazı büyük şirketlerin vergi borçlarının silindiği, yapılandırıldığı veya çeşitli istisna ve muafiyetlerden yararlandığı yönündeki tartışmalar kamu vicdanını yaralamaktadır.

Vergide adalet yoksa gelir dağılımında adalet kurmak mümkün değildir.

Bu bağlamda;

- 1) Merkezi yönetim vergi gelirlerinin ne kadarı dolaylı vergilerden oluşmaktadır?
- 2) KDV ve ÖTV'nin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı nedir?
- 3) Asgari ücretli bir Vatandaşın yıllık tüketimi üzerinden ödediği tahmini dolaylı vergi miktarı hesaplanmış mıdır?
- 4) Dört kişilik asgari ücretli bir ailenin yıllık toplam vergi yükü ne kadardır?
- 5) Emekli bir Vatandaşın tüketimi üzerinden ödediği ortalama dolaylı vergi hesaplanmakta mıdır?
- 6) Temel gıda ürünlerindeki toplam vergi yükünün azaltılması planlanmakta mıdır?
- 7) Elektrik ve doğal gaz faturalarındaki vergi ve diğer kamu kaynaklı yüklerin toplam faturaya oranı nedir?
- 8) Akaryakıtın pompa fiyatının ne kadarı vergi niteliğindeki yüklerden oluşmaktadır?
- 9) Akaryakıttan 2025 yılında toplam ne kadar ÖTV ve KDV tahsil edilmiştir?
- 10) 2026 yılında bugüne kadar tahsil edilen tutar nedir?
- 11) Ücretlilerin yıl içerisinde daha yüksek gelir vergisi dilimine girmesi nedeniyle reel ücretlerinin azalması adil bulunmakta mıdır?

- 12) Gelir vergisi tarifesindeki dilimlerin asgari ücret artışı ve gerçek enflasyonla otomatik güncellenmesi planlanmakta mıdır?
- 13) Vergi dilimleri nedeniyle yılın son aylarında net maaşı azalan çalışan sayısı kaçtır?
- 14) Vergi sisteminde servetin payının artırılması planlanmakta mıdır?
- 15) Türkiye'de servet üzerinden alınan vergilerin toplam vergi gelirlerindeki payı nedir?
- 16) Çok yüksek değerli konutlara yönelik artan oranlı vergilendirme genişletilecek midir?
- 17) Birden fazla yüksek değerli gayrimenkule sahip kişiler için yeni vergilendirme modeli değerlendiriliyor mu?
- 18) Son beş yılda şirketlere sağlanan toplam vergi istisnası ve muafiyetinin parasal büyüklüğü nedir?
- 19) Vergi harcamalarının şirket ve sektör bazında dağılımı nedir?
- 20) En fazla vergi avantajından yararlanan sektörler hangileridir?
- 21) Vergi borcu yapılandırılan şirketlerin toplam borç miktarı ne kadardır?
- 22) Son on yılda tahsilinden vazgeçilen kamu alacağı miktarı ne kadardır?
- 23) Büyük şirketlerden tahsil edilemeyen vergi alacağı ne kadardır?
- 24) Vatandaşın küçük borcunda haciz işlemi uygulanırken büyük ölçekli şirketlerin borçlarının yapılandırılmasının yarattığı adaletsizlik nasıl açıklanmaktadır?
- 25) Vergi denetimine tabi tutulan büyük şirket oranı nedir?
- 26) Çok uluslu şirketlerin Türkiye'de elde ettiği kazancın vergilendirilmesinde kayıp yaşanmakta mıdır?
- 27) Vergi cennetlerine aktarılan kazançların tespiti için hangi mekanizmalar kullanılmaktadır?
- 28) Vergi kaçakçılığı nedeniyle yıllık kaybın büyüklüğü tahmin edilmiş midir?
- 29) Kayıt dışı ekonominin Milli Gelire oranı nedir?
- 30) Kayıt dışılığın azaltılması hâlinde dolaylı vergilerin düşürülebileceği hesaplanmış mıdır?
- 31) Vergi yükünün emek ve tüketimden servet ve yüksek kazanca kaydırılması planlanmakta mıdır?
- 32) AK Parti İktidarları döneminde vergi sisteminin neden hâlâ kapsamlı bir adalet reformuna kavuşturulamadığı açıklanabilir mi?
- 33) Vatandaşın ödediği her kuruş verginin nereye harcandığını görebileceği ayrıntılı dijital bütçe sistemi kurulacak mıdır?
- 34) Türkiye'nin temel vergi politikasını "tüketenden tahsil et" anlayışından çıkaracak kapsamlı bir vergi reformu ne zaman TBMM'ye getirilecektir?